

Još u januaru 2020. godine Sekretarijat Energetske zajednice pokrenuo je postupak protiv Srbije zbog neusaglašenosti sa Direktivom o velikim ložištima. Tada je Sekretarijat jasno naglasio da se termoelektrane koje su obuhvaćene NERP-om moraju usaglasiti sa graničnim vrednostima emisija iz Direktive ili sa ukupnim godišnjim emisijama koje su utvrđene NERP-om.

- U 2018. godini iz termoelektrana Elektroprivrede Srbije obuhvaćenih NERP emitovano je 336 hiljada tona sumpor dioksida, što je šest puta više od propisanog nivoa. Iz najnovijeg izveštaja Energetske zajednice saznajemo da je u 2019. godini emitovano 310 hiljada tona sumpor dioksida, što je i dalje skoro šest puta više od ukupnih dozvoljenih emisija - kaže za Danas Mirko Popović, programski direktor Regulatornog instituta za obnovljivu energiju i životnu sredinu (RERI).

Kako kaže, termoelektrane obuhvaćene NERP-om imaju obavezu da se usklade sa maksimalnim godišnjim emisijama zagađujućih materija u izduvnim gasovima, koje ne bi smele da pređu 54,5 hiljada tona godišnje, a od 2024. godine još manje od toga.

- Sumpor dioksid više nije problem zemalja EU, ali jeste u zemljama Zapadnog Balkana, posebno u Srbiji. Izveštaj Energetske zajednice ne donosi ništa neočekivano. Srbija ne primenjuje odredbe Direktive o velikim ložištima, odnosno, ne poštuje sopstvene propise i ratifikovani međunarodni ugovor. Dakle, u Srbiji se krše zakoni i niko za to ne snosi odgovornost. To, nažalost, nije ništa novo. Novo je samo to da nas na ovu nezgodnu činjenicu podseća Sekretarijat Energetske zajednice - objašnjava Popović, dodajući da NERP obuhvata 13 termoelektrana EPS-a i energana NIS-a.

Sekretarijat Energetske zajednice u svom izveštaju za 2020. iznosi zabrinutost povodom instrumenata koji bi trebalo da obezbede monitoring i primenu NERP. Zbog toga što takve instrumente Vlada Srbije nije ni predvidela.

On dodaje da koliko je tačno sumpor-dioksida emitovano u 2020. godini još uvek ne znamo, to ćemo saznati na proleće kada podaci budu dostupni javnosti.

Razlozi za još jedan neuspeh energetske politike u Srbiji su brojni i subjektivne su prirode. U njih spadaju niska energetska efikasnost u domaćinstvima, zbog čega se troši mnogo više energije nego što je potrebno kao i nedostatak podsticajnih mera za građane za prelazak na ekološki i ekonomski prihvatljiva goriva i unapređenje energetske efikasnosti kuća i stanova. Jedan od razloga je i neodrživi i tržišno neutemeljeni sistem podsticaja za proizvodnju električne i toplotne energije iz obnovljivih izvora. Srbija uporno istrajava na fid-in tarifama, odugovlačeći prelazak na tržišne mehanizme podrške razvoje sektora obnovljivih izvora energije - zaključuje Popović.

U Ministarstvu rudarstva i energetike za Danas kažu da su formiranjem nove vlade kao

prioritet postavljeni Zelena agenda, energetska efikasnost, a u okviru toga i smanjivanje emisije štetnih gasova. Kako kažu, EPS je dostavio projekte u toku, kojima bi se realna emisija sumpor dioksida svela na svega trećinu od projektovane u iznosu od 51,88 hiljada tona. Prema Nacionalnom akcionom planu, cilj je bio da se dostigne 27 odsto učešća obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije u 2020. godini, a do 2018, kad se raspolaže poslednjim zvaničnim podacima, postignuto je 20,32 odsto.

Izvor: danas.rs